

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet
Ordföranden

13.06.2023

David McAllister
Ordförande
Utskottet för utrikesfrågor

Bernd Lange
Ordförande
Utskottet för internationell handel
BRYSSEL

Ärende: Yttrande över genomföranderapporterna från 2021 och 2022 om handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket 2022/2188(INI)

Inom ramen för det aktuella förfarandet har utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet fått i uppdrag att lägga fram ett yttrande för era utskott i form av en skrivelse.

Vid utskottssammanträdet den 15 juni 2023 behandlade utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet detta ärende och antog sitt yttrande¹. Utskottet för miljö, folkhälsa och

¹ Följande ledamöter var närvarande vid slutomröstningen: Pascal Canfin (ordförande), Bas Eickhout (vice ordförande), César Luena (vice ordförande), Marian-Jean Marinescu (vice ordförande), Sergio Berlato, Mathilde Androuët, Maria Arena, Aurélie Beigneux, Tom Berendsen, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Michael Bloss, Franc Bogovič, Traian Băsescu, Daniel Caspary, Antoni Comín i Oliveres, Rosanna Conte, Maria Angela Danzi, Esther de Lange, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Lena Düpont, Agnès Evren, Malte Gallée, Andreas Glueck, Catherine Griset, Roman Haider, Christophe Hansen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Petros Kokkalis, Joanna Kopećńska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Fulvio Martusciello, Sara Matthieu, Marina Measure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolores Montserrat, Grace O'Sullivan, Max Orville, Alessandro Panza, Jutta Paulus, Francesca Peppucci, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Nicola Procaccini, Inma Rodríguez-Piñero, Rob Rooker, Robert Roos, Maria Veronica Rossi, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Róza Thun und Hohenstein, Nils Torvalds, Edina Tóth, Tom Vandenkendelaere, Achille Variati, Nikolaj Villumsen, Petar Vitanov, Veronika Vrecionová, Mick Wallace, Sarah Wiener, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska,

livsmedelssäkerhet uppmanar utskottet för utrikesfrågor och utskottet för internationell handel att som ansvariga utskott beakta dessa överväganden och påminner om ENVI-utskottets överenskomna exklusiva behörighet för punkterna 3–5 på sidan 15 i kapitel 7.1 i kommissionens första handels- och samarbetsavtal (2021) som fokuserade på miljö och klimat, och för punkt 2 på sidan 13 i kapitel 5.2.2 i kommissionens andra handels- och samarbetsavtal (2022).

Med vänlig hälsning

Pascal Canfin

Allmänna kommentarer

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens konstruktiva strategi för att tillhandahålla praktiska lösningar, bland annat genom särskild tillfällig flexibilitet som parterna enats om för att begränsa de störningar som orsakas av genomförandet av protokollet om Irland och Nordirland om handel mellan Storbritannien och Nordirland med vissa produkter, inbegripet tillhandahållandet av läkemedel och vissa kylda köttvaror och andra livsmedelsprodukter till stormarknader.
2. Europaparlamentet välkomnar Windsor-ramavtalet av den 24 mars 2023, enligt vilket parterna åtar sig bindande rättsliga skyldigheter som upprätthåller huvuddragen i protokollet samtidigt som villkoren för ett flexibelt men ändamålsenligt genomförande fastställs. Parlamentet välkomnar här den brittiska regeringens tillkännagivande att stoppa det föreslagna lagförslaget om protokollet om Nordirland och lägga det på is.
3. Europaparlamentet erkänner Windsor-ramavtalet som en möjlighet till ett nytt kapitel präglat av vänskapligt bilateralt samarbete. Parlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut tillvarata handels- och samarbetsavtalets outnyttjade potential och att maximera potentialen i förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket på ett sätt som gynnar båda parter genom vänskapligt samarbete i gemensamma frågor i internationella forum och med avseende på tredjeländer, särskilt för att uppnå högsta möjliga ambitionsnivå när det gäller klimatåtgärder, bland annat klimatförändringsbegränsning, klimatesiliens, klimatanpassning och mobilisering av klimatfinansiering, för att stödja bevarande, skydd, återställande och hållbar förvaltning av biologisk mångfald och ekosystem, och för att uppnå målen för hållbar utveckling. Vidare uppmanas kommissionen att samordna insatserna för att främja den ekologiska omställningen inom alla sektorer på ett rättvist och inkluderande sätt och samtidigt stärka den industriella suveräniteten och den internationella konkurrenskraften.
4. Europaparlamentet välkomnar förslaget om sanitära och fytosanitära åtgärder som har sin grund i Windsor-ramavtalet som en väg framåt för en permanent lösning för införsel till Nordirland från andra delar av Förenade kungariket av sändningar av vissa varor, liksom de tillhörande skyddsåtgärderna för att skydda den inre marknadens integritet och människors, djurs och växters hälsa samt konsumenternas intressen i unionen. Parlamentet begär att erkännandet av One health-modellen ska övervakas som en integrerad och enande strategi som syftar till att på ett hållbart sätt balansera och optimera hälsan för människor, djur och ekosystem. Parlamentet betonar att regler och förfaranden för transport av sällskapsdjur bör respektera de ”fem friheterna för djurs välbefinnande”, som återspeglar Europarådets konvention om skydd av djur. Parlamentet understryker att de föreslagna lösningarna måste genomföras och övervakas på ett korrekt och ändamålsenligt sätt och att de bland annat är beroende av att de brittiska myndigheterna upprättar fullt fungerande och tillräckligt utrustade gränsstationer och säkerställer tillgång till och kompatibilitet mellan unionens och Förenade kungarikets databaser.
5. Europaparlamentet noterar att Förenade kungarikets utträde ur EU:s inre marknad och tullunion innebär att båda parter kommer att ha separata system för reglering av människors, växters och djurs hälsa. Parlamentet konstaterar att bestämmelserna om sanitära och fytosanitära åtgärder till stor del återspeglar WTO:s regler

på dessa områden.

6. Europaparlamentet välkomnar det förslag om läkemedel som har sin grund i Windsor-ramavtalet och som en är permanent lösning för att säkerställa att människor i Nordirland har tillgång till alla läkemedel, även nya läkemedel såsom cancerläkemedel, samtidigt och på samma villkor som människor i Storbritannien. Förslaget åtföljs av skyddsåtgärder för att se till att alla läkemedel som släpps ut på marknaden i Nordirland inte kommer att tillhandahållas i någon medlemsstat. Parlamentet uppmanar kommissionen att, efter upphävandet av EU:s skyldigheter när det gäller säkerhetsdetaljer för läkemedel som saluförs i Nordirland, särskilt övervaka aspekter i samband med åtgärder mot manipulering av produkter i Förenade kungariket. Parlamentet understryker att även den flexibilitet som läkemedelsförslaget skapar måste övervakas ordentligt för att förhindra olaglig distribution av brittiska läkemedel som saluförs för Nordirland på den inre marknaden och för att säkerställa att de blir kvar i Nordirland.
7. Europaparlamentet betonar att kommissionen måste övervaka genomförandet och tillämpningen av de skyddsåtgärder som fastställs i Windsor-ramavtalet. Vidare betonar parlamentet behovet av att vara redo att fullt ut utnyttja de tvistlösningsverktyg som finns i handels- och samarbetsavtalet, utträdesavtalet och Windsor-ramavtalet i händelse av bristande efterlevnad från de brittiska myndigheternas sida samt behovet av att övervaka Förenade kungarikets lagstiftningsmässiga avvikelser från EU:s krav på livsmedelstrygghet och på människors, djurs och växters hälsa.
8. Europaparlamentet framhåller att det bör utöva maximal kontroll av genomförandet av handels- och samarbetsavtalet och Windsor-ramavtalet genom att aktivt delta i den parlamentariska partnerskapsförsamlingen. Vidare betonar parlamentet att dess utskott bör utkräva ansvar av kommissionen för dess deltagande i den gemensamma kommittén, partnerskapsrådet, de specialiserade handelskommittéerna och arbetsgrupperna. Parlamentet bör också delta i en eventuell framtida översyn av avtalen, och utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet bör göras delaktigt på alla relevanta områden.

Miljö och klimat (ENVI-utskottets exklusiva ansvarsområden)

9. Europaparlamentet påminner om EU:s klimatambition att uppnå en minskning med 55 % av EU:s nettoutsläpp av växthusgaser senast 2030, jämfört med 1990 års nivåer, och att uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050, som fastställs i den europeiska klimatlagen och som operationaliserats i den nyligen antagna 55 %-lagstiftningen.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att övervaka det praktiska genomförandet av Förenade kungarikets utsläppshandelssystem liksom ambitionen och ändamålsenligheten i systemet. Kommissionen bör betänka att det, om det skulle visa sig finnas betydande skillnader mellan de två systemen, skulle kunna uppstå en snedvridning av konkurrensvillkoren, vilket bör beaktas vid tillämpningen av EU:s mekanism för koldioxidjustering vid gränserna. Kommissionen uppmanas också att undersöka möjligheterna till bilateralt samarbete, inbegripet sammankoppling av Förenade kungarikets utsläppshandelssystem med EU:s utsläppshandelssystem utan att

undergräva integriteten och ändamålsenligheten i EU:s utsläppshandelssystem, i likhet med avtalet mellan EU och Schweiziska edsförbundet om sammankoppling av deras utsläppshandelssystem för växthusgaser.

11. Europaparlamentet påminner om att EU från 2026 till 2034 kommer att fasa in en gränsjusteringsmekanism för koldioxid (CBAM) för järn, stål, cement, aluminium, gödselmedel, el och vätgas samt – under vissa omständigheter – indirekta utsläpp, för att säkerställa att EU:s och världens klimatinsatser inte undergrävs av att produktionen flyttas från EU till länder med mindre ambitiös politik. Parlamentet välkomnar att Förenade kungarikets regering har inlett en undersökning av en brittisk gränsjusteringsmekanism för koldioxid (CBAM) där man tittar på den roll som CBAM skulle kunna spela för att hantera potentiellt koldioxidläckage och uppfylla Förenade kungarikets miljömål, samtidigt som man även beaktar de bredare effekter, risker och möjligheter som kan uppstå. Parlamentet uppmanar kommissionen att övervaka Förenade kungarikets CBAM-politik och att undersöka möjligheterna till samarbete för att åstadkomma mer lika spelregler och förbättra klimatskyddet globalt.
12. Europaparlamentet påminner om att handels- och samarbetsavtalet kräver att parterna inte försvagar eller sänker sina sociala, arbetsrättsliga och miljömässiga skydds nivåer under de nivåer som gällde i slutet av övergångsperioden 2020 (upprätthållande av skydds nivån), varigenom en part kan vidta lämpliga motåtgärder för att kompensera för eventuella (negativa) ”väsentliga effekter på handel eller investeringar” som uppstår till följd av ”betydande skillnader” mellan parterna. Parlamentet påminner om att befintliga åtaganden och ambitioner när det gäller klimatförändringar, särskilt i fråga om klimatneutralitet senast 2050, fortfarande gäller för båda parter.
13. Europaparlamentet understryker att kommissionen före Förenade kungarikets utträde inledde ett antal överträdelseförfaranden mot Förenade kungariket på miljöområdet, bland annat när det gäller luft- och vattenkvalitet. Parlamentet understryker att skillnader i miljöskydd inom dessa områden, med tanke på förfarandenas gränsöverskridande karaktär, skulle kunna äventyra luft- och vattenkvaliteten i EU.
14. Europaparlamentet noterar inrättandet av kontoret för miljöskydd (OEP) i november 2021, inom ramen för 2021 års miljölag. Parlamentet uppmanar kommissionen att övervaka huruvida kontoret har tillräckliga befogenheter och resurser för att effektivt kunna se till att miljöbestämmelserna efterlevs, i överensstämmelse med skyldigheterna i handels- och samarbetsavtalet, och att även övervaka huruvida miljöåtagandena och sekundärlagstiftningen genomförs och verkställs på ett ändamålsenligt sätt.
15. Europaparlamentet noterar att den brittiska regeringen i december 2022 offentliggjorde en första uppsättning rättsligt bindande miljömål enligt 2021 års miljölag och att man i januari 2023 offentliggjorde 2023 års miljöförbättringsplan. Parlamentet efterlyser en nära och uppåtgående anpassning av EU:s och Förenade kungarikets klimat- och miljöskyddsmål för att säkerställa att kraven på lika villkor respekteras.
16. Europaparlamentet påminner om att Förenade kungariket inte längre är en del av Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa) eller bundet av det EES-baserade regelverket för kemikalier (EU REACH). Parlamentet understryker att Förenade kungarikets nya regelverk (UK REACH) måste vara lika robust och transparent som EU REACH.

Parlamentet uppmanar kommissionen att övervaka om Förenade kungarikets hantering av kemikaliesäkerhet försämrats och skiljer sig från det EES-baserade regelverket för kemikalier, särskilt med tanke på den kommande översynen av EU REACH. Parlamentet uppmanar kommissionen att samarbeta med de brittiska myndigheterna för att säkerställa ett nära anpassat regelverk som bör syfta till att säkerställa högsta möjliga standard för hantering av kemikaliesäkerhet i EU och Förenade kungariket.

Hälsoaspekter

17. Europaparlamentet påminner om det pågående lagstiftningsarbetet med att se över läkemedelslagstiftningen, som också har till syfte att minska Cyperns, Irlands och Maltas historiska beroende av läkemedelsleveranser från eller genom Förenade kungariket. Parlamentet betonar behovet av att säkerställa tillgång till och överkomliga priser och försörjningstrygghet för läkemedel och att även säkerställa den strategiska strategin för läkemedel i miljön i syfte att bekämpa föroreningar genom läkemedel.
18. Europaparlamentet noterar att förslaget till lag om genteknik (precisionsförädling och -avel), som antogs i England den 23 mars 2023, innebär en översyn av reglerna för utsläppande på marknaden, saluföring och riskbedömning av genredigerade, precisionsförädlade växter och djur genom att de stryks från regelverket för genetiskt modifierade organismer (GMO). Parlamentet noterar att varken det skotska eller det walesiska parlamentet har gett sitt lagstiftningsmässiga samtycke till lagförslaget. Parlamentet är mycket oroat över skillnaderna i lagstiftningen på detta område, vilka skulle kunna leda till att genmodifierade produkter förs in i EU med olika säkerhetskontroller eller utan korrekt märkning.
19. Europaparlamentet välkomnar bestämmelserna om samarbete om hälsosäkerhet, vilka gör det möjligt för parterna och medlemsstaternas behöriga myndigheter att utbyta relevant information, men beklagar att detta samarbete har begränsats till en bedömning av ”betydande” folkhälsorisker och en samordning av de åtgärder som kan krävas för att skydda folkhälsan. Parlamentet understryker att den pågående covid-19-pandemin har stärkt vikten av ett tätare samarbete i hälsofrågor samt en strukturerad och regelbunden tvåvägskommunikation mellan myndigheter och intressenter som möjliggör bättre reaktioner på krissituationer.

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet uppmanar utskottet för utrikesfrågor och utskottet för internationell handel att som ansvariga utskott behandla och ta med ovannämnda synpunkter i sitt betänkande om genomförandet av handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket, i syfte att beakta utskottets ståndpunkt enligt ovan.